

Encyklopedia Solidarności

<https://encysol.pl/es/encyklopedia/hasla-rzeczowe/22690,Politechnika-Wroclawska.html>
2022-05-19, 05:16

Politechnika Wroclawska

Politechnika Wroclawska, państwowa wyższa szkoła we Wrocławiu, utworzona w 1945 roku przez pracowników naukowych przedwojennej Politechniki Lwowskiej i Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie, w budynkach po niemieckiej Wyższej Szkole Technicznej – *Technische Hochschule*. 15 XI 1945 uroczystie rozpoczął się rok akademicki, studia podjęło 595 studentów na 5 wydziałach.

22 X 1956 przy PWr. został zorganizowany wiec z udziałem ok. 10 tys. osób, obok studentów i pracowników uczelni wzięli w nim udział przedstawiciele największych zakładów pracy Wrocławia, którzy po wiecu przemaszrowali ulicami miasta.

12 III 1968 na PWr. zwołano wiec pracowników i studentów, który zapoczątkował protest przeciwko represjom po spacyfikowaniu 8 III demonstracji studenckiej w Warszawie. Do powstałej Komisji Organizacyjnej Wieców Uczelni z PWr. weszli: Waclaw Jakacki, Konstancja Surmacz i Wojciech Myślecki. 14 III 1968 ruszył pochód studentów w kierunku PWr z udziałem profesorów z Wydz. Elektroniki (dawniej Łączności): Mariana Suskiego, Zbigniewa Żyszkowskiego i Tadeusza Tomankiewicza. 22 III 1968 z PWr. relegowano 1553 osoby. 5 IV 1968 proklamowano nową formę protestu – bojkot stołówek. 1 V 1968 odbyła się manifestacja gł. studentów PWr. podczas pochodu pierwszomajowego.

W VI 1977 8 pracowników naukowych z PWr. (m.in. Jan Waszkiewicz, Tadeusz Zipser, Witold Bartoszewicz) podpisało petycję wrocławskich naukowców w obronie aresztowanych członków i współpracowników KOR. W III 1980 na zebraniu sprawozdawczo-wyborczym pod wpływem kilku członków ZNP (m.in. W. Myślecki, Ryszard Czocho, Tomasz Wójcik) wybrano do Rady Zakładowej grupę działaczy niezależnych i przedstawiono 74 postulaty związkowe. 28 VIII 1980 przedstawiciele ZNP z PWr. wystosowali pismo popierające

strajkujących i listę postulatów do MKS we Wrocławiu, które złożono 30 VIII 1980 w siedzibie MKS w Zajezdni Autobusowej nr VII MPK przy ul. Grabiszyńskiej. 31 VIII 1980 przedstawiciele PWr. zadeklarowali przystąpienie do MKS.

Po 1 IX 1980 powstały komitety założycielskie m.in. w Instytucie Chemii Organicznej i Fizycznej, Instytucie Inżynierii Chemicznej i Urządzeń Ciepłych, Instytucie Fizyki. 2 IX 1980 w auli PWr. odbył się wiec studentów z udziałem przedstawicieli komitetów założycielskich NSZZ PWr., na którym powołano Tymczasowy [Komitet Założycielski](#) (późn. NZS-u). 3 IX 1980 rektor PWr. prof. Tadeusz Porębski na prośbę delegacji komitetów założycielskich NSZZ przydzielił lokal i zezwolił na utworzenie etatu dla sekretarki Jadwigi Szymonik (od 1 X 1980). 6 IX 1980 podczas zebrania oddziałowych komitetów założycielskich powołano Komitet Założycielski przy PWr. i wybrano: przew. T. Wójcika, wiceprzew. Tadeusza Orłowskiego, Krzysztofa Sosnę, Ryszarda Śnieżyka. 11–18 IX 1980 podczas referendum 96,9 % (5233 osób) uczestników opowiedziało się za przystąpieniem do związku. 15 IX 1980 przedstawiciele PWr. weszli w skład Komitetu Porozumienia Pracowników Nauki i Oświaty zrzeszonych w NSZZ. 22 IX 1980 do „S” należało 3222 osoby z 39 jednostek uczelni. 29 IX 1980 Stanisław Huskowski, pracownik PWr., wszedł do redakcji pisma „Solidarność Dolnośląska”. W XII 1980 do „S” na PWr. należało ponad 6,5 tys. członków.

13 XII 1980 odbyło się I Zakładowe Zebranie Delegatów „S” przy PWr. 225 delegatów z 51 Komisji Oddziałowych wybrało: przew. T. Wójcika, wiceprzew. Tadeusza Huskowskiego i Marka Muszyńskiego, członków prezydium KZ: Władysława Bromirskiego, Andrzeja Idzikowskiego, Jadwigę Kaluszę, W. Myśleckiego, Andrzeja Olszewskiego, Andrzeja Pszonkę, Zdzisława Przywoźnego i Łukasza Wojewodę oraz Zakładową Komisję Rewizyjną: Ryszarda Chabelskiego, Stefana Fulińskiego, Piotra Plenkiewicza, Anna Poderską, T. Zipsera. 19 XII 1980 wybrano przew. Komisji Oddziałowych. 11 V 1981 ZSD „S” przy PWr. wybrał 7 delegatów na I WZD Regionu Dolny Śląsk: J. Waszkiewicz, T. Wójcik, S. Huskowski, M. Muszyński, Andrzej Zarach, Kornel Morawiecki, W. Myślecki. Delegatami na I KZD wybrano: J. Waszkiewicza, S.

Huskowskiego, T. Wójcika, K. Morawieckiego i A. Zaracha.

Członkowie prezydium KZ w okresie tym zajmowali się sprawami pracowniczymi, socjalnymi i interwencyjnymi, organizacją kolportażu wydawnictw niezależnych, kontaktami ze studentami, in. uczelniami i ZR.

IX 1980 – 19 I 1981 wydano 14 n-rów pisma „Komunikat” (redaktor R. Śnieżyk); 27 I 1981 – 13 XII 1981 19 n-rów „Informacji” (współredagowali m.in Leszek Nakonieczny, Józef Samołyk, Ludomir Jankowski, J. Waszkiewicz, Lech Ignaszewski, Maciej Dymkowski, Leszek Jankiewicz, Michał Mońka, Zdzisław Pacholarz). Z okazji I KZD wydano 3 n-ry spec. „Informacji” (druk za zgodą władz uczelni w Zakładzie Graficznym PWr., jako pismo do użytku wewnątrzorganizacyjnego, nakł. 1–3 tys. egz.; kolportaż obejmował PWr. i liczne zakłady pracy Wrocławia).

13 XII 1981 o godz. 16.00 rozpoczął się strajk okupacyjny w 2 budynkach PWr. (bud. A i D-1). Powołano Uczelniany KS: przew. M. Muszyński, wiceprzew. Andrzej Wiszniewski (przedstawiciel uczelni) i Bernard Afeltowicz (przedstawiciel studentów). 15 XII 1981 ok. godz. 0.50 oddziały ZOMO rozpoczęły pacyfikację strajku w bud. A. W momencie rozbicia strajku uczestniczyło w nim ok. 800 studentów i ok. 300 pracowników PWr. Podczas ataku zmarł tragicznie Tadeusz Kostecki, pracownik Okręgowej Dyrekcji Gospodarki Wodnej we Wrocławiu. W bud. D-1 strajk trwał do godz. 10.00 (nie było pacyfikacji). Strajk przerwano na apel m.in. rektora T. Zipsera, prorektora A. Wiszniewskiego i Krzysztofa Pigionia. O kontynuowanie działalności związkowej oraz zorganizowanie i kierowanie strajkiem 13 XII 1981 oskarżono: M. Muszyńskiego, A. Wiszniewskiego, B. Afeltowicza, Z. Przywoźnego, A. Olszewskiego, Wojciecha Rozwadowskiego, Krzysztofa Błachuta i T. Huskowskiego. Sprawę T. Huskowskiego i Z. Przywoźnego odroczone ze wzgl. na ich stan zdrowia do późn. rozpatrzenia; M. Muszyńskiego pomimo kilku listów gończych nie zatrzymano. 27 III 1982 Sąd Wojewódzki we Wrocławiu skazał na kary pozbawienia wolności w zawieszeniu: B. Afeltowicza na 1 rok, A. Olszewskiego na 1,5 roku, A. Wiszniewskiego na 2 lata pozbawienia wolności.

13 XII 1981 – 15 XII 1989 represjonowano 78 członków (w tym 32 internowanych) „S” przy PWr. i 119 studentów.

W IV 1982 z inicjatywy T. Huskowskiego utworzono Uczelnianą Komisję Koordynacyjną, mającą na celu m.in. koordynację pomocy represjonowanym pracownikom i studentom, rozszerzenie podziemnej „S” przy PWr. oraz współpracy z niezależnym ruchem studenckim (gł. z NZS), działalność informacyjną i wydawniczą. Przew. UKK został T. Huskowski; po jego śmierci w VIII 1984 UKK funkcjonowała bez przew. Działania UKK były uzgadniane na posiedzeniach, które odbywały się z częstotliwością zależną od potrzeb, na ogół nie częściej niż raz w tygodniu i nie rzadziej niż raz w mies. Liczebność UKK nigdy nie przekraczała 6 osób, nowi członkowie byli dobierani spośród zaufanych działaczy związkowych po odejściu in. (aresztowanie, internowanie, śmierć, wyjazd za granicę). 1982–1989 działało w UKK 12 osób. Byli to: R. Czocho, T. Huskowski, Stanisław Jabłonka, Jerzy Kamburowski, Jacek Klincewicz, Eugeniusz Korejwo, Józef Lipiński, Zbigniew Radzimowski, Zdzisław Rechul, Andrzej Siciński, Anna Szczepanik, Andrzej Waligórski; koordynator prac i łącznik z przew. dla kilku jednostek uczelni – J. Szymonik.

13 I 1982 ukazał się nr 1 podziemnego pisma „Biuletyn Informacyjny NSZZ «S» przy PWr.”; wychodziło regularnie, redagowane i wydawane przez UKK do n-ru 98 (VIII – IX 1989).

13 XII 1981 – 1989 członkowie „S” przy PWr. uczestniczyli w podziemnym ruchu związkowym, kolportowali podziemnie pisma, m.in. „Z Dnia na Dzień”, „Biuletyn Dolnośląski”, „Solidarność Walcząca”, pisma zakładowe i studenckie. Współorganizowali demonstracje uliczne, budowali nadajniki i emitowali audycje radiowe, konstruowali skanery do nasłuchu częstotliwości MO i SB. Regularnie zbierali składki, pomagali rodzinom represjonowanych, organizowali mieszkania dla ukrywających się. Z PWr. związana była także SW K. Morawieckiego. Na czele RKS Dolny Śląsk i SW, stali pracownicy PWr.: M. Muszyński (1983–1987), T. Wójcik (1988–1990) i K. Morawiecki (1982–1990). Z podziemnej działalności studenckiej w PWr. można wyróżnić m.in.:

Akademicki Ruch Oporu (W. Rozwadowski), NZS PWr. (Rafał Guzowski).

22 IX 1988 UKK upoważniła T. Wójcika, przew. KZ do zwołania zebrania wszystkich chcących się ujawnić członków „S”. 30 IX 1988 odbyło się zebranie członków „S” przy PWr. (ponad 500 osób). UKK z chwilą ujawnienia zakończyła swoją działalność, a jej funkcje przejęło dawne prezydium KZ. W XII 1988 w 24 organizacjach oddziałowych odbyły się zebrania wyborcze, które wyłoniły 41 delegatów na zebranie KZ. Swoją przynależność do „S” potwierdziło 1204 członków.

16 I 1989 jawne zebranie KZ wyłoniło 6-osobowe prezydium: Adam Heimrath, Marian Matuszewicz, A. Olszewski, K. Pigoń, Roman Traczyk i T. Wójcik.

30 V 1989 odbyło się III ZZD „S” przy PWr., przew. wybrano T. Wójcika, uzupełniono skład prezydium o: Bogusława Boratyńskiego, Bogdana Giermka, Józefa Machlera, Edwarda Sojdy i Ryszarda Wroczyńskiego. 4 IX prof. A. Wiszniewski został przew. Regionalnej Komisji Wyborczej. 8 IX IV ZZD „S” PWr. przyjął uchwałę wzywającą senat uczelni o dokonanie zmian w statucie PWr., by przedstawiciele PZPR nie zasiadali we władzach i w organach kolegialnych uczelni. 6 XII na V ZZD „S” przy PWr. wybrano delegatów na II WZD Woj. Wrocławskiego i Regionu Dolny Śląsk: Włodzimierz Kromołowski, A. Olszewski, Andrzej Romanowski, Antoni Tarczewski, R. Traczyk, J. Waszkiewicz i T. Wójcik. 10 II 1990 podczas II WZD Woj. Wrocławskiego przew. wrocławskiego Oddziału ZR wybrano T. Wójcika, a 2 III podczas II WZD Regionu Dolny Śląsk został wiceprzew. ZR. 27 III na VI ZZD „S” PWr. uzupełniono skład KZ i nowym przew. został Janusz Biernat. W IV dolnośląskimi delegatami z PWr. na II KZD byli: A. Tarczewski, R. Traczyk, J. Waszkiewicz i T. Wójcik. Po odłączeniu się Zagłębia Miedziowego z Regionu Dolny Śląsk i rezygnacji Władysława Frasyniuka z funkcji przew. 26–27 X odbyło się III WZD Regionu Dolny Śląsk, nowym przew. ZR wybrano T. Wójcika, który pełnił tę funkcję do 1997. 9 III 2018 „S” na PWr. liczyła 1969 członków w 28 instytutach oraz 12 jednostkach organizacyjnych.

Agnieszka Klarman

[Region Dolny Śląsk, Wrocław](#)

[Poprzedni](#)
[Następny](#)

[Zgłoś błąd lub potrzebę uzupełnienia](#)